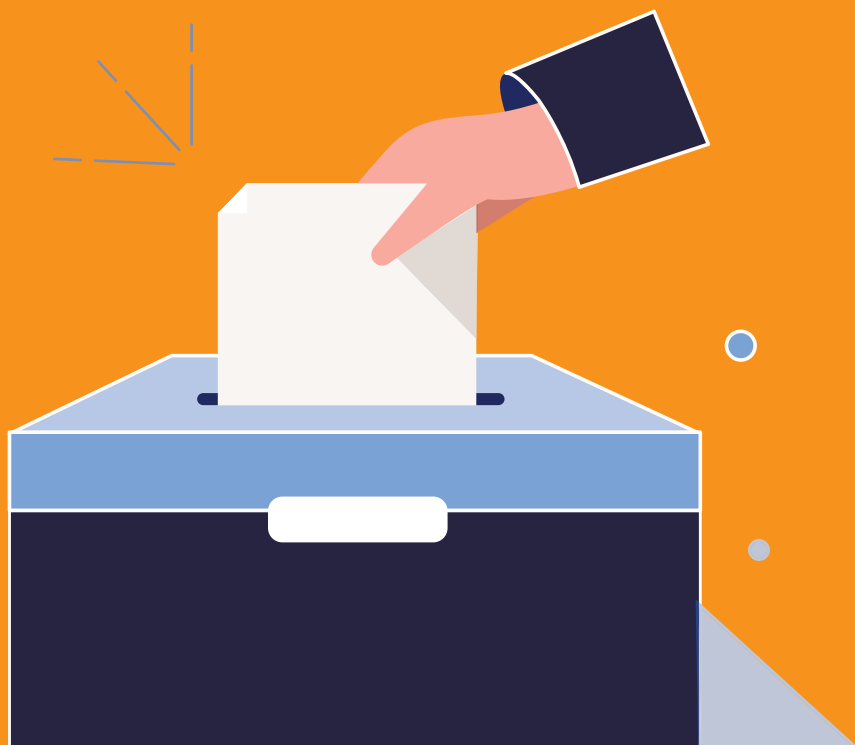

VODIČ ZA MLADE BIRAČE KOJI PRVI PUTA GLASAJE

REPUBLIČKA IZBORNA KOMISIJA, 2023.

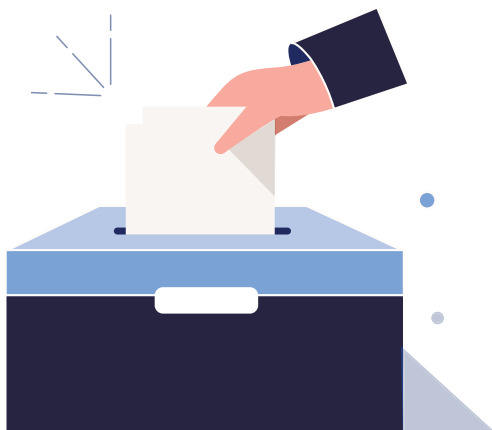

PRVI PUT GLASAŠ?

Onog dana kada napuniš 18 godina postaješ punopravan član društva. Onda stičeš izborno pravo i možeš odlučivat o tom ko će bit narodni poslanici koji će zastupat tvoja prava i interese u Narodnoj skupštini, ko će bit poslanici u Skupštini Autonomne pokrajine Vojvodine i ko će bit odbornici u tvom gradu/opštini.

Da li si razmišljao/la kako će izgledat tvoja zemlja za 10 el 15 godina? Da li ćeš živit u zemlji u kojoj se poštuju ljudska prava, brine o životnoj sridini, bori protiv siromaštva? Zemlji u kojoj su muškarci i žene ravnopravni? Zemlji koja će ti omogućit da slobodno putuješ i upoznaješ svet? Da li te brine kako ćeš doć do posla koji bi volio/la? Šta se dešava sa klimatskim prominama i globalnim zagrijavanjem? Zdravstvom, obrazovanjem?

Sva ova pitanja utiču na tebe i one koje poznaš i, na neki način imaju veze sa politikom. Zato bi trebalo da te interesuje!

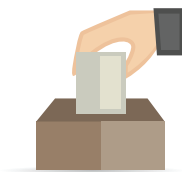

Politika je dio tvojeg svakodnevnog života i života ljudi do koji ti je stalo. Dobra vist je što možeš uticat da stvari budu bolje. Tvoj pogled na svijet je jedinstven i jednako važan ko bilo čiji drugi. Svjet u kojem živimo minja se brzo i nemaš vremena da budeš nima posmatrač. Sticanjom prava glasa, stićeš i moć da diluješ i minjaš. Uključi se i oblikuj svoju budućnost.

Glasaj jel to je tvoje pravo. Izaberi kako želiš živiti.

U nedilju, **17. decembra**, imaćeš priliku prvi put glasati, i to onako kako ti oćeš. Više od 8000 birački mista biće otvoreno i tribaće ti svega nekoliko minuta da glasaš.

KOGA BIRAŠ 17. DECEMBRA?

Glasanjom na izborima i zaokruživanjom rednog broja ispid naziva jedne izborne liste na glasačkom listiću, učestvuješ u izboru **250 narodni poslanika Narodne skupštine**, koji će, u tvoje i u ime svi građana Republike Srbije, donosit zakone i druge akte, birati Vladu i druge funkcionere i vršiti kontrolu nad radom Vlade i drugi državnih organa.

Birači koji žive na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine biraće **120 poslanika Skupštine Autonomne pokrajine Vojvodine**, koji će donosit odluke i druge akte u vezi sa uređenjom javni poslova za ostvarivanje opšti interesa pokrajine.

Birači u 66 opština/gradova biraće i **odbornike skupština opština/gradova**, koji će donosit propise u vezi sa uređenjom javni poslova za ostvarivanje opšti interesa lokalne samouprave.

Kandidate za narodne poslanike, poslanike i odbornike pridlažu političke stranke, koalicije politički stranaka i grupe građana.

DA LI IMAŠ PRAVO GLASA?

Pravo glasa na parlamentarnim izborima imaju svi punolitni državljani i državljanke Republike Srbije koji žive u zemlji i inostranstvu, nad kojima nije produženo roditeljsko pravo, odnosno koji nisu potpuno lišeni poslovne sposobnosti.

Da bi mogo/la glasat, moraš bit upisan/a u birački spisak i imat važeću ličnu kartu el pasoš.

DA LI SI UPISAN/A U BIRAČKI SPISAK?

Možeš provirit:

- odlaskom u svoju opštinsku/gradsku upravu;
- upitom na veb prezentaciji [Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave](#);
- upitom na [Portal eUprava](#), ako si registrovani korisnik Portala eUprava i imaš mobilnu aplikaciju ConsentID el kvalifikovani elektronski sertifikat.

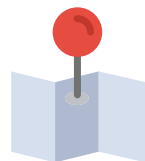
U slučaju da nisi upisan/a u birački spisak el su u njemu nepravilno upisani tvoji podaci zahtev za upis/prominu podataka u biračkom spisku možeš podnet opštinskoj/gradskoj upravi u mistu prema adresi iz lične karte el putom [Portala eUprava](#) **najkasnije 1. decembra**.

Ukoliko si birač - pripadnik nacionalne manjine imaš pravo da podneseš zahtev tvojoj opštinskoj/gradskoj upravi el na [Portal eUprava](#) da se tvoje ime i prizime u birački spisak upiše, pored srp-

skog jezika i ćirilčkog pisma i na jeziku i pismu tvoje nacionalne manjine.

U periodu **od 2. do 13. decembra 2023. godine**, zahtiv za upis/ prominu podataka u biračkom spisku podnosiš neposridno Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, el priko tvoje opštinske/gradske uprave, el putom Portala eUprava.

DI GLASAŠ?

Na izborima glasaš na biračkom mistu na kojem si upisan/a u izvod iz biračkog spiska prema pribivalištu (adresa iz lične karte).

VAŽNO: *Ukoliko zbog školovanja boraviš (boravište) u mistu različitom od onog u kojem živiš i želiš tu glasat, potribno je da podneseš zahtiv opštinskoj/gradskoj upravi u tom mistu da se u birački spisak upiše podatak da ćeš na pridstojećim izborima glasat prema mistu tvog boravišta (izabrano misto glasanja), najkasnije **25. novembra 2023. godine**.*

Ukoliko se istovrimeno sa parlamentarnim izborima održavaje i lokalni izbori, a ti se odlučiš da izabereš misto u kojem ćeš glasat prema boravištu, nećeš moć glasat na lokalnim izborima jel je to moguće samo u mistu u kojem živiš, odnosno u kojem imaš pribivalište.

ŠTA TRIBA DA RADIŠ NA DAN GLASANJA?

Biračka mesta otvorena su od 7.00 do 20.00 sati i jasno su obilježena kako bi svako mogao lako da ih nađe. Glasanje se najčešće obavlja u prostorijama škola, opština/gradova, vrtića, misnim zajednicama, domovima kulture.

Izbore na biračkom mestu sprovodi birački odbor. Birački odbor ima stalni i prošireni sastav.

Stalni sastav (obavezni) biračkog odbora čine pridsidnik, dva člana i njihovi zamenici. Nji imenuje lokalna izborna komisija, na prijedlog poslaničke grupe u Narodnoj skupštini. Svaka poslanička grupa ima pravo da prijedloži broj članova i zamenika članova biračkog odbora koji proporcionalno odgovara zastupljenosti poslaničke grupe u Narodnoj skupštini na dan raspisivanja izbora.

Svaki podnosilac proglašene izborne liste ima pravo prijedloži člana i zamenika člana u **prošireni sastav** biračkog odbora.

Birački odbor uređuje biračko mesto na propisan način koji treba da obezbediti pravilnost i tajnost glasanja, sprovodi glasanje i utvrđuje rezultate glasanja na biračkom mestu.

Članovi biračkog odbora dogovaraju se o podeli zaduženja tokom dana za glasanje (rukovanje UV lampom, utvrđivanje identiteta i pronalaženje birača u izvodu iz biračkog spiska, rukovanje sprejom, uručenje glasačkog listića, podučavanje o načinu glasanja i dr.).

Pored članova biračkog odbora, na biračkom mestu imaju pravo da budu i **posmatrači** (domaći i strani) koji su akreditovani od strane Republičke izborne komisije. Posmatrači isključivo prate izborni postupak na biračkom mestu, odnosno samo posmatraju sprovođenje glasanja.

Kada dođeš na biračko misto:

- ➔ prilaziš članu biračkog odbora koji će ti UV lampom provirit kažiprst desne ruke kako bi utvrdio da li si već glasao/la, odnosno, da li imaš tragove spreja za obilježavanje birača koji su glasali;
- ➔ zatim, pridaješ ličnu kartu el pasoš drugom članu biračkog odbora kako bi utvrdio tvoj identitet. Poželjno je, al nije neophodno, da sa sobom imaš i poziv za glasanje;
- ➔ nakon što ti je utvrđen identitet, slideći član biračkog odbora traži tvoje ime i prizime u izvodu iz biračkog spiska, zaokruživa redni broj ispid tvog imena i prizimena i ti se potpisivaš u odgovarajuću rubriku;
- ➔ kad se potpišeš u izvod iz biračkog spiska, prilaziš članu biračkog odbora koji će ti obiluzit kažiprst desne ruke sprejom, čime se označava svaki birač koji glasa, dok će ti drugi član biračkog odbora uručiti glasački listić i podučiti te kako se glasa.

Glasaš lično i tajno. Lično glasanje znači da možeš da glasaš samo u svoje ime. Niko ne smi da utiče na tebe kako da glasaš, nit si dužan da bilo kojem kažeš za koga si glasao.

Otić ćeš iza paravana, **zaokružiti broj ispid naziva jedne izborne liste** za koju želiš glasat.

Niko ne smi da te u tome ometa, odnosno da gleda kako glasaš. Ako ti bude povriđena tajnost glasanja, imaš pravo da pokreneš postupak za poništavanje glasanja na tvom biračkom mistu.

Ako uslid nepismenosti, slabovidosti, invaliditeta el nikog drugog razloga nisi u stanju da sam popuniš glasački listić, imaš pravo da na biračko misto povedeš pomagača koji će umisto tebe popunit glasački listić onako kako mu odrediš.

Kad zaokružiš broj ispid naziva jedne izborne liste, prisavijaš i ubacuješ glasački listić u za to obiluzenu glasačku škatulju. Nakon ovoga napuštaš biračko misto.

Izuzetno, ako u slučaju teške bolesti el invaliditeta nisi u mogućnosti da odeš na biračko misto i glasaš, potrebno je da **o tome obavistiš lokalnu izbornu komisiju najranije 14. decembra a najkasnije 17. decembra do 11.00 časova, odnosno birački odbor na dan glasanja najkasnije do 11.00 časova.**

Glasanje van biračkog mista podrazumiva da kod tebe dolaze tri člana biračkog odbora (povirenici), koji:

- utvrđuju tvoj identitet;
- nuz pomoć UV lampe proviravaje da li si već glasao/la;
- pridaju ti potvrdu o izbornom pravu za glasanje van biračkog mista koju treba da potpišeš i pridaš članovima biračkog odbora;
- obilučavaje ti kažiprst desne ruke sprejom i pridaju ti: glasački listić, zbirnu izbornu listu i poseban koverat u koji ćeš, pošto glasaš, stavit popunjen glasački listić;
- upoznaju te sa načinom glasanja.

Nakon što povirenici biračkog odbora napušte prostoriju u kojoj ćeš glasati, ti:

- glasaš, sam/a el nuz pomoć pomagača;
- prisavijaš glasački listić i ubacuješ ga u poseban koverat, koji ćeš zatvorit.

Pošto glasaš, povirenici biračkog odbora vraćaje se u prostoriju u kojoj si glasao/la i:

- pečate nalipnicom poseban koverat u kojem se nalazi glasački listić;
- zapečaćen koverat sa glasačkim listićom i potpisanom potvrdom o izbornom pravu za glasanje van biračkog mesta stavljaју u službeni koverat.

Po povratku na biračko misto, povirenici biračkog odbora pridaju pridsidniku biračkog odbora službeni koverat koji on otvara, pro-

virava da li se u njemu nalazi tvoja potpisana potvrda o izbornom pravu za glasanje van biračkog mesta, zaokružuje redni broj pod kojim si upisan/a u izvod iz biračkog spiska i na mistu označenom za potpis stavlja napominu da si glasao/la van biračkog mesta. Nakon toga otvara zapečaćeni koverat i prisavijeni glasački listić ubacuje u glasačku kutiju.

ŠTA SE DEŠAVA KADA SE GLASANJE ZAVRŠI I BIRAČKO MISTO ZATVORI?

Kad se biračko mesto zatvori, birački odbor pristupa utvrđivanju rezultata glasanja. Pošto utvrdi rezultate glasanja, birački odbor dužan je da drugi primerak zapisnika o radu biračkog odbora koji sadrži rezultate glasanja istakne na biračkom mistu.

Prvi primerak zapisnika o radu biračkog odbora, birački odbor pridaje lokalnoj izornoj komisiji, koja ga skenira i objavljuje na veb-prezentaciji [Republičke izborne komisije](#).

Ukoliko te rezultati glasanja interesuju, možeš ti videti na tvom biračkom mistu, kao i na veb-prezentaciji [Republičke izborne komisije](#).

Za više informacija o izborima možeš posetiti veb-prezentaciju Republičke izborne komisije www.rik.parlament.gov.rs i biraci.parlament.gov.rs.

Svojim glasom biraš svoju budućnost!

REPUBLIČKA IZBORNA KOMISIJA

Kralja Milana 14, 11000 Beograd, Srbija

T: 011/3026-000, 011/3026-100, 011/3026-200

E: rik@parlament.rs, izbori@parlament.rs

www.rik.parlament.gov.rs

Instagram

riksrbije

YouTube

Republička izborna
komisija

